Elintarvikeketjun toimintavarmuuden tekijät

Csaba Jansik & Jyrki Niemi

Luke
NATURAL RESOURCES
INSTITUTE FINLAND

Elintarvikeketjun tuontiriippuvuus

Maatalouden tuotantopanosten omavaraisuusasteet

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Elintarviketeollisuuden kriittisiä panoksia

Energiamuodot:
öljy, kaasu, hake,
aurinko, muu

Sähkökatkokset:
jatkuvuuden
varmistus,
varajärjestelmät

Laitostyöntekijät, ulkomaan työvoima

Meriliikenne - Itämeri plus globaali
Itämeri on kriittinen
Globaali logistiikka: ohjausjärjestelmät,
tilausjärjestelmät, satamat, kontit,
alukset, salmet ja kanavat
Maatiekuljetukset

puhdistusaineet,
suojakaasut ja
reagenssiaineet
(hygienian tarkkailu)

Elintarvike-
teollisuus

IT järjestelmien
kriittinen vaikutus
tuotannonohjaus-,
tilaus-, inventaario-
ja maksu- ym.
järjestelmiin

Vaatimustason noustessa myös
korvattavuus vaikeutuu.
Kolme porrasta:
1. Suojakaasun kestävät
pakkaukset (muovi)
2. Kylmään pakattavat tuotteet
ilman kaasua (esim. kartonki+kalvo
tai pikari+metalli yhdistelmiä)
3. Kuivatuotteet (muovi ja kuitu)

Kriittisyysportaat
komponenttitasolla
Asennus- ja huoltopalvelut sekä
varaosien saatavuus

Vilja, liha ja maito pääosin kotimaasta
Pieniä tuontieriä muuta materiaalia voi
olla kuitenkin jatkuvuuden kannalta
kriittisiä (esim. mausteet,
stabilointiaineet, hapatteet,
entsyymit, gluteeni ym.)

Lähde: Alaluusua, E. & Jansik, C. 2023. Elintarviketeollisuuden kriittiset tuotantopanokset, julkaisematon

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Elintarvikekaupan kriittisiä panoksia

Kauppa suuri työllistäjä,
pandemiat, lakot ym.

Sähkökatkokset:
jatkuvuuden
varmistus,
varajärjestelmät,
kassojen ja
maksujärjestelmien
varajärjestelmät

Meriliikenne - Itämeri plus globaali
Itämeri on kriittinen
Globaali logistiikka:
ohjausjärjestelmät,
tilausjärjestelmät,
satamat, kontit,
alukset, salmet
ja kanavat
Maatiekuljetukset

Tukku- ja vähittäiskauppa

Rullakot, sisäinen
kuljetuskalusto,
pakkausten käsittely,
kassat,kylmälaitteet,
maksujärjestelmät

IT järjestelmien
kriittinen vaikutus
tuotannonohjaus-,
tilaus-, inventaario-
Ja maksu ym.
järjestelmiin

Tuoretuotteet pääosin kotimaisilta toimittajilta
Tuonnista teolliset tuotteet sekä hevi
Tuonnin toimitusvaikeuksiin on varauduttu varastotasoja
nostamalla, valikoimaa kaventamalla ja ennakoivalla tilauksilla.

Luke
LUONNONVARAKESKUS